

Program planowanych badań archeologicznych, podczas realizacji inwestycji: „Budowa nowej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Piłę przy ul. Bydgoskiej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną”.

Omawiana inwestycja będzie realizowana na terenie objętym ochroną konserwatorską w związku z układem nawarstwień kulturowych z późnego średniowiecza i okresu nowożytnego, ujętym w gminnej ewidencji miasta Piły. W trakcie prac ziemnych istnieje prawdopodobieństwo zarejestrowania fragmentów tego układu. Prawdopodobieństwo jest tym większe, że prace ziemne prowadzone będą w strefie rozwidlenia dwóch starych traktów komunikacyjnych: prowadzącego na wschód traktu bydgoskiego (obecnie ul. Bydgoska) oraz drogi wiodącej na południowy wschód w kierunku Kaczor, Dziembowa, Byszek.

Teren inwestycji jest obecnie zurbanizowany, a w związku z tym niedostępny dla przeprowadzenia weryfikacyjnych, wyprzedzających badań powierzchniowych. Nie umniejsza to prawdopodobieństwa przetrwania w tej strefie zabytków archeologicznych, ponieważ dotąd przeprowadzone tu prace ziemne miały charakter powierzchniowy. W rezultacie tej sytuacji prace archeologiczne rozpoczną się dopiero na etapie związanych z inwestycją prac ziemnych. Specyfika zalegania ruchomych i nieruchomych źródeł archeologicznych powoduje, że przy szerokopłaszczyznowych wykopach szybko można rozstrzygnąć czy na danym terenie występują, czy nie. Decydujące jest przeprowadzenie lustracji wykopu po usunięciu obecnie istniejącej warstwy użytkowej, względnie humusu. Dlatego, z uwagi na charakter planowanych prac ziemnych, teren inwestycji będzie lustrowany i dokumentowany sukcesywnie – powierzchnia po powierzchni. Jeśli nie dojdzie do rejestracji źródeł archeologicznych, prace archeologiczne zostaną na tym etapie zakończone, a dokumentacja ograniczona do fotograficznej i – jeśli zaistnieje taka potrzeba – opisowej w podstawowej jej wersji. Natomiast w przypadku rejestracji tychże źródeł podjęte zostaną działania adekwatne do sytuacji – od zebrania luźnego materiału ruchomego do stacjonarnych badań wykopaliskowych włącznie. W przypadku wykopów liniowych związanych z różnorodnymi przyłączami będą one lustrowane i dokumentowane odcinek po odcinku. Oprócz źródeł *stricte* archeologicznych, w trakcie realizacji prac ziemnych tytułowej inwestycji liczyć się należy z odkrywaniem różnorodnych pozostałości związanych z walkami o Piłę u schyłku II wojny światowej. Wśród

nich możliwe są mogiły żołnierskie oraz cywilnych mieszkańców miasta. W przypadku takich odkryć dalsze czynności podejmowane będą zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Istnieje możliwość, że w granicach terenu objętego inwestycją niewielkie jego fragmenty pozostaną nienaruszone. Wówczas w dokumentacji powykonawczej i sprawozdaniu archeologicznym zostaną one dokładnie zaznaczone.

W przypadku planowanych badań podczas realizacji inwestycji: **„Budowa nowej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Pile przy ul. Bydgoskiej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną**, projekt techniczny przewiduje wykonanie następujących prac ziemnych:

1. Wykopy szerokopłaszczyznowe:

A.

Zestawienie powierzchni		
Pow. terenu opracowania	23093,00m ²	100%
Pow. zabudowy: - Budynek A: 2626m ² - Budynek B: 1281m ² - Budynek C: 289m ² - Wiata garażowa: 144m ² - Wiata na odpady: 15m ²	4355m ²	18,86%
Pow. utwardzona - Drogi: 4805m ² - Parkingi: 3319m ² - Chodniki: 1270m ² - Plac depozytowy :4707m ²	14101,00m ²	61,06%
Pow. biologicznie czynna - Trawniki	4637,00m ²	20,08%

B. Ponadto powierzchnia zjazdu i dojścia (poza terenem inwestora, czyli poza działkami 331/7 i 331/19):

Powierzchnia projektowanego połączenia jezdni działek inwestora z istniejącym zjazdem z ul. Bydgoskiej: 156 m²

Powierzchnia projektowanego połączenia pieszego działek inwestora z istniejącym zjazdem z ul. Bydgoskiej: 50 m²

Łącznie: 206 m²

2. Wykopy liniowe:

A. Długości projektowanych przyłączy (poza terenem inwestora, czyli poza działkami 331/7 i 331/19):

- przyłączy wody: 2 mb
- przyłączy kan. Sanitarnej: 23 mb
- przyłączy kan. Teletechnicznej: 32 mb
- przyłączy kan. Deszczowej: 81 mb

Łącznie: 138mb

B. Długości projektowanych i przebudowywanych sieci na terenie działek inwestora (331/7 i 331/19), znajdujące się poza głównym obszarem zagospodarowania działek (obszarem objętym czerwoną linią przerywaną)

- kan. teletechniczna: 139 mb
- kan. deszczowa projektowana: 138 mb
- kan. deszczowa przebudowywana (zmiana średnicy): 224 mb

Łącznie 501 mb

C. Długości likwidowanych odcinków sieci na terenie działek inwestora (331/7 i 331/19), znajdujące się poza głównym obszarem zagospodarowania działek (obszarem objętym czerwoną linią przerywaną)

- sieć ciepłownicza: 117 mb
- sieć kanalizacji deszczowej: 41 mb

Łącznie 138 mb

W tej sytuacji planuje się co następuje:

- Wspomniana wyżej bieżąca, regularna kontrola prowadzonych prac ziemnych, w celu rozpoznania układu stratygraficznego warstw w obrębie wykopów oraz rejestrowania ewentualnych ruchomych i nieruchomych źródeł archeologicznych.
- W przypadku zarejestrowania jakichkolwiek źródeł archeologicznych w czasie prac ziemnych, podjęte zostaną dalsze działania o zakresie adekwatnym do sytuacji.

Badania dokumentowane będą w sposób przyjęty w metodyce badań archeologicznych. Prowadzone będą: dziennik badań, inwentarze (materiałów ruchomych, fotografii, rysunków, próbek) oraz dokumentacja rysunkowa i fotograficzna.

Po zakończeniu prac zarówno pozyskane materiały, jak i komplet dokumentacji przekazane zostaną instytucji wskazanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu.